

TRIBUNALUL BUCUREȘTI
SECȚIA I PENALĂ

Dosar penal nr. 1173/1/2014

Data : 27.04.2016

Operator de date cu caracter personal nr. 4460

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
Intrare Nr. 1/2036/18
16 Luna 01 Ziua 03

SG Pauciu

SG Jonea

SG pe BP

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL

Nr. 1/1530CP/03.05.2016

CAMERA DEPUTAȚILOR -
BIROUL PERMANENT

București - Palatul Parlamentului,
- str. Izvor, nr. 2-4, sector 5

Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
BIROUL PERMANENT

Nr. 774 din 3.05.2016

Vă facem cunoscut că prin sentința penală nr. 1079/11.12.2014 a ICCJ Secția Penală rămasă definitivă prin d.p. 25/23.02.2015 a ICCJ Completul de 5 Judecători. privind ne MIRCOVICI NICULAE,

1501001400890, s-au dispus următoarele:

„În baza art. 253 IC.pen. (1969) cu aplicarea art. 5 C.pen., condamnă pe inculpatul Mircovici Niculae

la o pedeapsă de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese.

Face aplicarea art. 71, art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și b) C.pen. (1969).

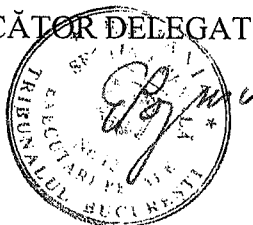
În baza art. 81 C.pen. (1969) dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului pe un termen de încercare de 2 ani și 6 luni stabilit în condițiile art. 82 alin. 1 C.pen. (1969).

În baza art. 71 alin. 5 C.pen. (1969) pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii se suspendă executarea pedepsei accesorii.

Atrage atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 C.pen. (1969) privind revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni în cursul termenului de încercare.”

-Vă înaintăm alăturat copia sentinței penale nr. 1079/11.12.2014 a Î.C.C.J. – Secția Penală, pronunțată în dosarul nr. 1173/1/2014, precum și copia dispozitivului deciziei penale nr. 25/23.02.2015 a ÎCCJ – Completul de 5 Judecători.

JUDECĂTOR DELEGAT

GREIER

Handwritten signature of the Greier.

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
SECȚIA PENALĂ

Sentința nr. 1079

Dosar nr. 1173/1/2014

Ședința publică din 11 decembrie 2014

Completul compus din:

Anca Mădălina Alexandrescu - Președinte

Ioana Alina Ilie - Judecător

Ioana Bogdan - Judecător

Magistrat asistent - Ioana Niculae

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de procuror Monica Zamfirescu.

Pe rol se află pronunțarea în cauza penală privind pe inculpatul Mircovici Niculae,

deputat în Parlamentul României), trimis în judecată, în stare de libertate, prin rechizitoriul nr. 708/P/2013 din 04 martie 2014 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică, pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese prevăzută de art. 301 din Codul penal (fost art. 253¹ din Codul penal din 1969) cu aplicarea art. 5 din Codul penal.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 27 noiembrie 2014, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, care face parte integrantă din prezenta hotărâre și având nevoie de timp pentru a delibera, în baza art. 391 alin. 1 din Codul de procedură penală, Înalta Curte a amânat pronunțarea la data de 11 decembrie 2014, când, în aceeași compunere, a hotărât următoarele:

ÎNALTA CURTE,

Deliberând, asupra cauzei penale de față, constată următoarele:

Prin rechizitoriul nr. 708/P/2013 din data de 04.03.2014 întocmit de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de urmărire penală și criminalistică, în baza art. 327 lit. (a) și urm. din Codul de procedură penală, s-a dispus trimiterea în judecată în stare de libertate, a inculpatului **Mircovici Niculae**—

deputat în Parlamentul României, studii superioare, căsătorit, stagiul militar satisfăcut,

1501001400890, necunoscut cu antecedente penale, *pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese prevăzută de art. 301 din Codul penal (fost art. 253¹ din vechiul Cod penal) cu aplic. art. 5 din codul penal.*

Prin actul de sesizare a instanței s-a reținut în sarcina inculpatului Mircovici Niculae faptul că, la data de 23.12.2008, în calitate de deputat în cadrul Parlamentului României, Circumscripția electorală nr. 37 Timiș, a formulat cererea de angajare a soției sale Mircovici Maria la Camera Deputaților și, ulterior, a avizat contractul de muncă pe perioadă determinată nr. 4525/2008 în baza căruia s-a realizat, în mod direct, un folos material pentru soția sa în cuantum de 20.387 lei.

În faza de urmărire penală au fost administrate următoarele mijloace de probă: raportul de evaluare nr. 51434/G/II/11.11.2013 încheiat de Agenția Națională de Integritate și documentele care au stat la baza întocmirii acestuia; hotărârea Camerei Deputaților nr. 40/2008 cu privire la validarea mandatelor deputaților aleși; xerocopie de pe contractul individual de muncă nr. 4525/23.12.2008 privind pe Mircovici Maria; cererea formulată de inculpatul Mircovici Niculae prin care solicita încadrarea în muncă a soției sale; xerocopii de pe înscrisurile necesare angajării aflate în dosarul personal al salariații, diplomă de bacalaureat, carte de muncă; ordinul nr. 564/2010 de încetare a contractului individual de muncă; situația veniturilor nete lunare obținute de Mircovici Maria în baza contractului de muncă; declarațiile inculpatului Mircovici Niculae și ale martorilor Frâncu Rodica și Mihai Iulian și decizia nr. 6874 din 23.10.2013 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Secția de contencios administrativ și fiscal pronunțată în dosarul nr. 1141/39/2011.

Fiind audiat în faza de urmărire penală, inculpatul a arătat că, la data avizării contractului de muncă al soției sale, nu știa că se află într-un conflict de interese, comunicându-i-se de către funcționarii care au întocmit documentele de angajare că nu există niciun impediment legal. Totodată, inculpatul a precizat că dispozițiile legale în materia conflictului de interese nu îi sunt aplicabile întrucât nu are atribuții de serviciu, activitatea sa fiind guvernată de dispozițiile Legii nr. 96/2006.

Martora Frâncu Rodica a declarat, în faza de urmărire penală, faptul că angajarea cu contract de muncă a personalului biroului se face la propunerea deputatului în care este specificată funcția, salariul și perioada. Parlamentarii erau liberi să angajeze persoana pe care o doreau ca salariat în cadrul biroului. Documentele necesare pentru angajare erau depuse la Serviciul administrativ resurse umane unde se verifica dacă funcția corespunde studiilor, dacă salariul propus se încadra în limitele stabilite în nomenclatoare, se calcula vechimea în muncă, pe baza căreia se stabilește sporul de vechime și numărul de zile de concediu la care avea dreptul angajatul. Contractul însoțit de cerere era trimis pentru avizare la Direcția de salarizare, apoi la Serviciul juridic și ulterior la Secretarul General în vederea semnării.

A precizat martora că niciunul dintre deputați nu a întrebat, nici verbal, nici în scris, dacă își poate angaja soțul, copiii sau vreo altă rudă apropiată în

cadrul Biroului parlamentar sau care ar fi consecințele juridice în situația încheierii unui contract de muncă cu o astfel de persoană.

Cu ocazia audierii sale în faza de urmărire penală, martorul Mihai Iulian a precizat următoarele: „Serviciul juridic are ca principale atribuții, avizarea și controlul privind legalitatea ordinelor emise de secretarul general al Camerei și a altor documente (contracte în care Camera Deputaților este parte, contracte de muncă încheiate pe perioadă determinată în cadrul birourilor parlamentare, deciziile secretarilor generali adjuncți, etc.), precum și de reprezentare a instituției în fața instanțelor de judecată și a altor organe.

Practic, Serviciul juridic nu avea atribuții în sensul verificării existenței vreunui grad de rudenie sau afinitate între deputat și persoana ce urma a fi angajată la biroul său parlamentar, atribuțiile serviciului limitându-se doar la verificarea legalității anumitor clauze contractuale, în sensul verificării concordanței clauzelor contractului în sine cu cele ale modelului tipizat”.

Martorul a mai arătat că niciun deputat nu i-a solicitat, nici în scris și nici verbal, un punct de vedere referitor la consecințele încheierii unui contract de muncă pentru biroul parlamentar cu soțul, o rudă apropiată sau un afin, respectiv, dacă s-ar afla într-un conflict de interese și nu are cunoștință ca un astfel de punct de vedere să fi fost solicitat vreunui coleg din cadrul Serviciului juridic.

În fața instanței, inculpatul Mircovici Niculae a arătat că nu solicită ca judecata să aibă loc în condițiile prevăzute la art. 374 alin. 4 și art. 375 din Codul de procedură penală care reglementează procedura simplificată în cazul recunoașterii vinovăției.

La termenul de judecată din data de 16 octombrie 2014, în conformitate cu dispozițiile art. 378 din Codul de procedură penală, Înalta Curte a procedat la ascultarea inculpatului, depoziția acestuia fiind consemnată în proces verbal separat și atașat la dosarul cauzei.

Ulterior, la termenul din 27 noiembrie 2014, în baza art. 381 din Codul de procedură penală, Înalta Curte a procedat la ascultarea separată a martorilor din rechizitoriu Frâncu Rodica și Mihai Iulian și a martorei propusă de inculpat în apărare, numita Gabriela Ivașcu, sub prestare de jurământ, depozițiile acestora fiind, deasemenea, consemnate în procese verbale separate și atașate la dosarul cauzei.

La acest din urmă termen a fost administrată și proba cu înscrisuri încuviințată inculpatului.

Analizând întregul material probatoriu administrat în ambele faze procesuale, Înalta Curte reține următoarea situație de fapt:

La data de 11.11.2013, Agenția Națională de Integritate a sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la existența indiciilor referitoare la săvârșirea de către deputatul Mircovici Niculae a infracțiunii de conflict de interese, prevăzută de art. 253¹ din Codul penal.

Din concluziile raportului de evaluare nr. 51434/G/II/11.11.2013 întocmit de Agenția Națională de Integritate a rezultat că deputatul Mircovici Niculae s-a

aflat în conflict de interese, întrucât a propus angajarea și a avizat contractul individual de muncă în baza căruia soția sa, Mircovici Maria, a fost angajată în perioada 01.09.2009 – 15.06.2010 în cadrul biroului său parlamentar și a obținut un venit net total de 20.387 lei.

Din cercetările efectuate în cauză s-a stabilit faptul că inculpatul Mircovici Niculae a fost ales deputat în Parlamentul României și în legislatura 2008 – 2012 în cadrul Circumscripției electorale nr. 37 Timiș.

La data de 23.12.2008, inculpatul Mircovici Niculae, în conformitate cu dispozițiile art. 38 alin. 6 din Legea nr. 96/21.04.2006, privind Statutul deputaților și senatorilor, a solicitat Secretarului General al Camerei Deputaților aprobarea încadrării numitei Mircovici Maria în funcția de referent cu un salariu brut lunar de 1110 lei plus 15% spor confidențialitate, pe perioada 05.01.2009 – sfârșitul de mandat al deputatului Mircovici Niculae.

Cererea a fost însoțită de xerocopii de pe următoarele documente: diploma de bacalaureat și situația școlară și carnetul de muncă.

La data de 23.12.2008, urmare a propunerii inculpatului, deputatul Mircovici Niculae, între Mircovici Maria, soția acestuia și Camera Deputaților, reprezentată de Secretarul General s-a încheiat contractul de muncă nr. 4525 pentru perioada 05.01.2009 – sfârșitul mandatului deputatului Mircovici Niculae.

Contractul individual de muncă în cauză a fost vizat de către inculpatul Mircovici Niculae, de Direcția resurse umane, de Direcția de salarizare și de Serviciul juridic din cadrul Camerei Deputaților.

La data de 11.05.2010, Mircovici Maria, în calitate de încadrat în funcția de referent în cadrul cabinetului parlamentar nr. 179 al deputatului Mircovici Niculae a solicitat Secretarului General al Camerei Deputaților aprobarea cererii de pensionare anticipată începând cu data de 15.05.2010.

Prin Ordinul nr. 564/15.06.2010 al Secretarului general al Camerei Deputaților s-a dispus încetarea, începând cu data de 15.06.2010, a contractului individual de muncă nr. 4525/23.12.2008 al numitei Mircovici Maria, ca urmare a acordului părților determinat de comunicarea deciziei de pensie anticipată.

Din adresa nr. 2/6306/25.11.2013 emisă de Camera Deputaților a rezultat faptul că Mircovici Maria, fostă angajată cu contract individual de muncă, în perioada 05.01.2009 – 15.06.2010, în funcția de referent în cadrul Biroului parlamentar al inculpatului Mircovici Niculae a obținut următoarele venituri nete: ianuarie 2009 - 1133 lei; februarie 2009 - mai 2010 - 1121 lei/lunar; iunie 2010 - 1317 lei/lunar.

Pe parcursul urmăririi penale și în faza de cercetare judecătorească, inculpatul Mircovici Niculae a arătat, în mod constant, faptul că nu a cunoscut conținutul normei de incriminare, apărare ce nu poate fi reținută, întrucât nimeni nu poate invoca propria ignoranță sau eroarea de drept penal.

Astfel, eroarea reprezintă o cauză de neimputabilitate prevăzută de art. 30 din Codul penal, respectiv, o cauză care înlătură caracterul penal al faptei, conform art. 51 din Codul penal din 1969, care se referă la *necunoașterea*

existenței unei stări, situații, împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei.

Potrivit art. 51 alin. 4 din Codul penal din 1969, necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii *penale* nu înlătură caracterul penal al faptei.

De altfel, însuși inculpatul, în declarația dată în fața Înaltei Curți, a arătat că s-a gândit la posibilitatea de a se „afla *sub incidența art. 253/1 din vechiul Cod penal*. Am considerat că nu e momentul să mă pronunț imediat, așa încât, în perioada 28.11 – 23.12, când s-a lucrat la Parlament, am avut tot felul de discuții, am întrebat inclusiv pe cei din grupul minorităților naționale și, cu această ocazie, am constatat că încă șapte colegi de-ai mei aveau rude angajate în cadrul Biroului. De altfel, la acel moment, deputații nu erau considerați funcționari publici în sensul legii penale ...

... În primăvara anului 2010, când Legea nr. 176/2010, care urma să modifice Legea A.N.I., se afla în procedură legislativă, am sesizat o prevedere legală, cred articolul 32, care stipula că prevederile din prezenta lege referitoare la conflictul de interese și incompatibilități se corelează cu celelalte dispoziții în materie. Am întrebat din nou atunci, la biroul personal, dar am discutat și în cadrul grupului parlamentar și mi s-a răspuns că pentru noi nu se schimbă nimic deoarece nu suntem funcționari publici. *Având însă dubii ... am convenit, de comun acord cu soția, să solicite întreruperea contractului de muncă*”.

Pentru a răspunde problemei de drept ridicată de către inculpat, referitoare la lipsa calității de funcționar public a deputatului la data încheierii contractului individual de muncă în cauză, Înalta Curte apreciază că se impune o analiză comparativă a dispozițiilor legale ce definesc termenii de „funcționar public” și „public” din actuala reglementare cu cele cuprinse în prevederile articolelor 145 și 147 din Codul penal din 1969.

Astfel, din coroborarea articolelor sus menționate rezultă că funcționar public este acea persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei autorități publice, instituții publice ori al unei instituții sau al altei persoane juridice de interes public.

Așa cum s-a menționat în mod constant și în literatura juridică, în înțelesul legii penale, noțiunile de „funcționar public” și de „funcționar” au o semnificație mai largă decât aceleași noțiuni din dreptul administrativ, datorită, atât a caracterului relațiilor sociale apărute prin incriminarea unor fapte socialmente periculoase, cât și a faptului că exigențele de apărare a patrimoniului și de promovare a intereselor colectivității impun o mai bună ocrotire prin mijloacele dreptului penal.

Potrivit Legii nr. 188 din 1999 privind Statutul funcționarilor publici, persoana care accede la o funcție publică trebuie să fie numită oficial, fapt ce are loc în cadrul unei solemnități prilejuite de emiterea actului administrativ de numire și de depunerea jurământului; să aibă ca sarcini de serviciu efectuarea activităților ce presupun prerogativa de putere publică, sarcini ce trebuie să fie

îndeplinite în serviciul autorităților sau instituțiilor publice, iar pentru activitatea prestată să fie și remunerată.

În doctrina juridică s-a mai arătat că, în legea penală, funcționarul este definit exclusiv după criteriul funcției pe care o deține, în sensul că își exercită activitatea în serviciul unei unități determinate prin legea penală și este supus unui anumit statut și regim juridic.

Legea penală, atât în actuala reglementare (art. 176), cât și în reglementarea Codului penal din 1969 (art. 145) face trimitere la noțiunea de „*autorități publice*” care, potrivit dispozițiilor titlului III din Constituția României, are în sfera sa de cuprindere organele administrației publice (centrale de specialitate și locale), *Parlamentul*, Președintele României, Guvernul și autoritatea judecătorească.

În schimb, dispozițiile noului Cod penal nu mai cuprind noțiunea simplă de „*funcționar*”, ci doar pe aceea de „*funcționar public*” sau asimilat al acestuia din urmă.

Legea nr. 188 din anul 1999 privind Statutul funcționarilor publici, act normativ ce reglementează regimul general al funcției publice, definește funcționarul public ca fiind acea persoană care dispune de prerogativa de putere publică și care își îndeplinește sarcinile de serviciu.

Activitățile ce implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt următoarele: punerea în executare a legilor și a celorlalte acte normative, elaborarea proiectelor de acte normative și a altor reglementări specifice autorității sau instituției publice, precum și asigurarea avizării acestora, elaborarea proiectelor politicilor și strategiilor, a programelor, a studiilor, analizelor și statisticilor necesare realizării și implementării politicilor publice, precum și a documentației necesare executării legilor, consilierea, controlul și auditul public intern, o autoritate sau instituție publică din cadrul administrației centrale sau locale.

Prerogativa de putere publică se constituie, în acest caz, într-un element esențial de identificare a funcționarului public.

Alt sens al noțiunii, mai extins, include toate categoriile de persoane care își desfășoară activitatea în cadrul autorităților și instituțiilor publice. În acest concept sunt considerați funcționari publici, pe lângă cei care dispun de prerogativa de putere publică și persoanele încadrate în baza unui contract individual de muncă și cărora le sunt aplicate prevederile legislației muncii.

În fine, un alt sens al noțiunii de funcționar public, la care se adaugă și conceptul de funcționar, era prezent în Codul penal din 1969 unde, în art. 147, prin funcționar public și funcționar se avea în vedere o paletă foarte largă de persoane, de la demnitari ce exercită atribuții ale puterii executive, legislative și judecătorești, până la salariații care prestează o activitate pentru și sub autoritatea persoanelor juridice de drept privat.

Prin urmare, în accepțiunea legii penale, o persoană poate avea calitatea de funcționar public doar dacă desfășoară o activitate în cadrul unei autorități

sau instituții publice, pentru o altă persoană juridică de interes public, precum și o activitate în cadrul unui serviciu de interes public.

Pe de altă parte, noțiunea de funcționar include atât funcționarul public, cât și salariatul, așa cum este definit acesta în dreptul muncii, adică, persoana încadrată în muncă, în baza unui contract individual de muncă, la un angajator persoană juridică ce desfășoară o activitate cu scop patrimonial sau nepatrimonial.

Din perspectiva legii penale, pentru a avea calitatea de funcționar public este necesară îndeplinirea unei singure condiții și anume, persoana, titulară a funcției, să aibă o însărcinare în serviciul unei autorități publice, instituții publice sau altei persoane juridice de interes public. Nu interesează natura însărcinării sau dacă aceasta este permanentă sau temporară. Nu are relevanță penală nici titlul sau modul în care a fost investită, numită sau aleasă și nici dacă este remunerată sau nu.

Legiuitorul a optat, așadar, pentru soluția atribuirii conceptului de funcționar public oricărei persoane care îndeplinește o activitate pentru un serviciu public, de orice natură.

Modificări importante cu privire la definirea conceptului de funcționar public sunt aduse de noul Cod penal. Astfel, în conformitate cu dispozițiile *art. 175 alin. (1) lit. (a) din Codul penal*, dobândesc statutul de funcționar public persoanele care exercită atribuții și responsabilități în vederea realizării prerogativelor puterii legislative și anume: *parlamentarii, senatori și deputați*, inclusiv organele lor de conducere (președinții și vicepreședinții, chestorii și secretarii Camerei Deputaților și ai Senatului României).

Un argument în plus în susținerea faptului că deputatul Mircovici Niculae avea calitatea de funcționar public la data încheierii contractului individual de muncă ce face obiectul prezentei cauze este dat prin considerentele deciziei nr. 2 din 15.01.2014 a Curții Constituționale, potrivit căreia, „în condițiile în care mandatul prezidențial și cel *parlamentar* sunt definite ca *funcții de demnitate publică*, persoanele care ocupă aceste funcții *exercită atribuții și responsabilități stabilite în temeiul Constituției și a legii, în scopul realizării prerogativelor de putere cu care sunt investite*, fiind justificată vocația acestora la calitatea de subiect activ pentru infracțiunile de serviciu și pentru infracțiunile de corupție”.

Pe de altă parte, aspectul invocat de către inculpat, în declarația dată în fața instanței, în sensul că alți șapte colegi se aflau într-o situație similară cu acesta nu are relevanță juridică, deoarece nu poate conduce la exonerarea inculpatului de la răspunderea penală.

În altă ordine de idei, apărarea inculpatului potrivit căreia, anterior încheierii contractului de muncă cu soția sa, ar fi făcut demersurile necesare pentru a se lămurii dacă, prin încheierea acestui contract, s-ar afla în prezența unui conflict de interese, în sensul că a consultat personalul Camerei Deputaților în legătură cu acest aspect, a fost combătută prin declarațiile martorilor Frâncu Rodica, consilier parlamentar în cadrul Direcției de resurse umane și Mihai

Iulian, șef Serviciu juridic al Camerei Deputaților, audiați în ambele faze procesuale.

În plus, martorul Mihai Iulian a precizat în fața instanței că, abia în luna februarie a anului curent, inculpatul a formulat o cerere scrisă solicitând un punct de vedere, cerere reiterată de curând.

Totodată, declarația martorei Gabriela Ivașcu, consilier parlamentar în cadrul Direcției deconturi pentru deputați, propusă de inculpat în apărare și audiată în faza de cercetare judecătorească, nu este de natură a înlătura depozițiile celorlalți doi martori audiați în cauză, întrucât, nu a putut oferi elemente concrete din care să rezulte că inculpatul s-ar fi interesat, într-adevăr, de situația juridică în care s-ar fi aflat și dacă s-ar afla în ipoteza unui conflict de interese. Astfel, martora a arătat doar că inculpatul i-a relatat că s-a deplasat la compartimentul resurse umane pentru a se interesa dacă ar fi vreo problemă, din punct de vedere al conflictului de interese, în ceea ce privește încheierea contractului de muncă al soției sale.

Analiza legislației relevante în cauză.

Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, în vigoare la data încheierii contractul de muncă în cauză (23.12.2008), prevedea, în art. 38 alin. 6 că: „angajarea personalului birourilor parlamentare ale deputaților și senatorilor se face prin încheierea unui contract de muncă pe durată determinată sau a unui contract civil. În cazul angajării pe baza unui contract de muncă pe durată determinată, încadrarea salariaților se face prin ordin al Secretarului General al Camerei Deputaților sau al Senatului, după caz, la propunerea deputaților sau a senatorilor în cauză, iar în cazul contractului civil, acesta se încheie între deputații sau senatorii în cauză și persoana fizică”.

Prin Hotărârea nr. 1/2006 a Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului publicată în Monitorul Oficial nr. 498/2006 au fost aprobate Normele privind modul de utilizare și justificare a sumei forfetare aferente cheltuielilor efectuate de deputați și senatori în circumscripțiile electorale, norme care evidențiază faptul că această sumă forfetară se acordă lunar, iar aprobarea efectuării cheltuielilor se dă de către deputat, respectiv, senator, inclusiv, confirmarea realității și legalității efectuării acestor cheltuieli.

Astfel, potrivit art. 6 alin. 7 din Hotărârea nr. 1/2006, în cadrul birourilor se poate angaja personal cu contractul de muncă pe perioadă determinată, potrivit nomenclatorului funcțiilor prevăzut în anexa nr. 5 sau colaboratori, pe bază de contract civil, conform modelului prevăzut în anexa 7, cărora li se stabilesc atribuții și răspunderi potrivit legii. În cazul angajării pe baza unui contract de muncă pe perioadă determinată, conform modelului prevăzut în anexa 6 și statutului deputaților și senatorilor, încadrarea se face prin ordin al Secretarului General al Camerei Deputaților/Senatului după caz, la propunerea deputaților și senatorilor în cauză. Cererea de încadrare în muncă pe durată determinată vizată de Secretarul General al Camerei Deputaților/Senatului se va depune la Direcția pentru resurse umane și salarizare, respectiv, la Direcția resurse umane, anterior încetării raporturilor de muncă, conform modelului

prevăzut în anexa nr. 8. Contractele de muncă și cele civile, pentru birourile parlamentare ale deputaților, vor fi vizate de Biroul contencios și se depun la Direcția pentru resurse umane și salarizare din cadrul Camerei Deputaților. Contractul de muncă al personalului biroului deputatului/senatorului încetează la cererea deputatului/senatorului, în cazul în care titularului mandatului îi încetează calitatea de deputat/senator, potrivit legii.

Așadar, contractul individual de muncă pentru personalul angajat în cadrul unui birou parlamentar, este *un contract tip*, aprobat prin anexa nr. 6 la Hotărârea nr. 1/2006 a Birourilor permanente reunite ale celor două camere ale Parlamentului, contract ce conține clauze specifice acestei categorii, prevăzând obligații, atât pentru salariat, cât și pentru angajatorii: Biroul parlamentar și Camera Deputaților.

Avizarea contractului este făcută și de către deputat, semnătura și ștampila oficială a acestuia din urmă constituind o cerință obligatorie pentru validitatea contractului.

Anexa nr. 8 la Hotărârea nr. 1/2006 a Birourilor permanente reunite ale Camerei Deputaților și Senatului cuprinde modelul tip al *cererii parlamentare* de încadrare în muncă a personalului la biroul său parlamentar, cu indicarea persoanei, funcției, salariului și perioadei de încadrare. Acest specific al regimului juridic aferent personalului încadrat la Birourile parlamentare se regăsește și în Regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor Camerei Deputaților aprobat prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 31/2006, republicată.

În conformitate cu dispozițiile art. 26 alin. 8 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 31/2006, *numirea în funcții a personalului la birourile parlamentare din circumscripțiile electorale se face la propunerea deputatului respectiv*.

Analiza elementelor constitutive ale infracțiunii de conflict de interese.

Obiectul juridic special al infracțiunii de conflict de interese îl constituie relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu, activitate care nu se poate realiza în condițiile îndeplinirii unor acte cu încălcarea principiilor imparțialității, integrității, transparenței deciziei și supremației interesului public în exercitarea demnităților și funcțiilor publice.

Conflictul de interese nu presupune doar obținerea unor foloase materiale necuvenite, ci obținerea oricărui tip de folos patrimonial, conform textului de lege care incriminează fapta, întrucât incriminarea nu urmărește sancționarea unor situații în care sunt încălcate normele legale care conferă temei și justificare obținerii unor foloase materiale, ci a situațiilor în care exercitarea imparțială a atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public ar putea fi afectată.

Astfel, în Expunerea de motive care a însoțit Legea nr. 278/2006, se arată că, în vederea eficientizării acțiunilor de prevenire și sancționare a faptelor de corupție, prin incriminarea „conflictului de interese”, „se urmărește sancționarea penală a funcționarului public care, în mod conștient și deliberat, satisface

interese personale prin îndeplinirea atribuțiilor publice [...], înlăturarea oricărei suspiciuni cu privire la conduita funcționarului public care este chemat să îndeplinească un act sau să participe la luarea unei decizii în virtutea atribuțiilor sale de serviciu, iar prin aceasta produce, direct sau indirect, un folos material pentru sine, soțul său, o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv, sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de servicii sau foloase de orice natură.

În prezent, există întemeiat suspiciunea că funcționarul public nu va depune toate diligențele în vederea satisfacerii interesului public, ci va încerca să satisfacă interesul său ori al uneia dintre persoanele sus-arătate”.

Sub aspectul laturii obiective, infracțiunea de conflict de interese presupune acțiunea de îndeplinire a unui act ori de participare la luarea unei decizii prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material, în vechea reglementare și, respectiv, un folos patrimonial, în actuala reglementare.

Prin *îndeplinirea unui act* se înțelege efectuarea oricărui act ce face parte din îndatoririle de serviciu ale subiectului activ, indiferent dacă este vorba de întocmirea unui înscris sau de realizarea unei acțiuni la care acesta este ținut în virtutea atribuțiilor sale.

Spre deosebire de îndeplinirea unui act, care este acțiunea exclusiv personală a funcționarului public, *participarea la luarea unei decizii* semnifică îndeplinirea unei atribuțiuni de serviciu în situația în care decizia nu aparține în totalitate funcționarului, ci aceasta trebuie luată, în colectiv, de mai multe persoane. În această calitate, împreună cu ceilalți membri, ia decizii păgubitoare pentru instituție, unitate etc. și aducătoare de beneficii pentru acesta, pentru soț, o rudă ori un afin etc.

Legea nu cere ca îndeplinirea unui act sau luarea unei decizii să fie defectuoasă, astfel încât, pentru incidența textului analizat este suficient ca autorul să acționeze conform atribuțiilor de serviciu.

Pentru existența infracțiunii este necesară o situație premisă constând în aceea că *funcționarul public are competența îndeplinirii actului sau a participării la luarea respectivei decizii*.

Din conținutul art. 301 din Codul penal, care a preluat cuprinsul art. 253/1 din Codul penal din 1969 reiese faptul că existența infracțiunii este condiționată de întrunirea mai multor cerințe esențiale și anume :

- funcționarul public să fi comis acțiunea incriminată în exercițiul atribuțiilor de serviciu;

- prin fapta comisă să se realizeze, direct sau indirect, un folos patrimonial (material) pentru sine, *soțul său*, o rudă sau un afin până la gradul II inclusiv, ori pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de servicii sau foloase de orice natură.

– potrivit art. 253/1 alin. 2 din Codul penal din 1969 (art. 301 alin. 2 din Codul penal), îndeplinirea unui act sau participarea la luarea unei decizii să nu se refere la emiterea, aprobarea sau adoptarea de acte normative.

Or, în prezenta cauză, numita Mircovici Maria, soția inculpatului Mircovici Niculae, a fost angajată, la cererea deputatului Mircovici Niculae, în funcția de referent la biroul parlamentar al acestuia din urmă și remunerată din bani publici, fiind întrunit, așadar, elementul material al laturii obiective a infracțiunii de conflict de interese.

Sub aspectul laturii subiective, infracțiunea de conflict de interese se săvârșește cu intenție directă sau indirectă, făptuitorul prevăzând că, prin activitatea îndeplinită se realizează un folos material (patrimonial) în patrimoniul uneia dintre persoanele menționate în textul de lege, afectându-se, prin aceasta, relațiile de serviciu și bunul mers al unității publice, urmărind sau acceptând un asemenea rezultat.

Inculpatul Mircovici Niculae a acționat, în cauză, cu *intenția* de a-și avantaja propria familie în obținerea de foloase materiale (patrimoniale), din fondurile Camerei Deputaților, beneficiarul acestor venituri (salariile încasate) fiind soția sa.

Având în vedere considerentele expuse anterior, Înalta Curte constată că sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de conflict de interese, prevăzută de art. 301 din Codul penal (art. 253/1 din Codul penal din 1969), întrucât, la propunerea inculpatului Mircovici Niculae a fost angajată, soția sa, de către Camera Deputaților, prin contract individual de muncă, contract care a fost avizat de către deputat și în urma căruia au fost obținute venituri salariale.

Modalitatea și împrejurările concrete în care inculpatul a comis fapta, coroborate cu scopul urmărit prin incriminarea conflictului de interese constând în asigurarea unei comportări corecte a funcționarului public în exercitarea atribuțiilor de serviciu, în afara unor interese personale, conduc la concluzia că fapta prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.

În consecință, Înalta Curte constată că, **în drept**, fapta inculpatului Mircovici Niculae care, la data de 23.12.2008, în calitate de deputat în cadrul Parlamentului României, Circumscripția electorală nr. 37 Timiș, a formulat cererea de angajare a soției sale Mircovici Maria la Camera Deputaților și, ulterior, a avizat contractul de muncă pe perioadă determinată nr. 4525/2008 în baza căruia s-a realizat, în mod direct, un folos material (patrimonial) pentru soția sa, în cuantum de 20.387 lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de conflict de interese, prevăzută de art. 301 din Codul penal (art. 253/1 din Codul penal din 1969).

În continuare, Înalta Curte va proceda la *identificarea legii penale mai favorabilă inculpatului*, având în vedere *succesiunea de legi intervenită în cursul procesului* și ținând cont de decizia definitivă și general obligatorie nr. 265 din data de 06 mai 2014 pronunțată de Curtea Constituțională, conform căreia, **dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în**

care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

Astfel, potrivit art. 13 alin. 1 din Codul penal din 1969, în cazul în care, de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea cea mai favorabilă.

Conform art. 5 alin. 1 din Codul penal în vigoare la data judecării apelului, în cazul în care, de la săvârșirea infracțiunii până la judecarea definitivă a cauzei au intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă.

Prin urmare, Înalta Curte constată că textul alin. 1 al art. 5 reia dispoziția art. 13 alin. 1 din Codul penal din 1969, astfel că, în această materie, regimul aplicabil rămâne același.

Determinarea caracterului „mai favorabil” are în vedere o serie de elemente, cum ar fi: quantumul sau conținutul pedepselor, condițiile de incriminare, cauzele care exclud sau înlătură responsabilitatea, influența circumstanțelor atenuante sau agravante, normele privitoare la participare, tentativă, recidivă, concurs, etc.

Criteriile de determinare a legii penale mai favorabile au în vedere, așadar, atât condițiile de incriminare și de tragere la răspundere penală, cât și condițiile referitoare la pedeapsă.

Cu privire la pedeapsă pot exista deosebiri de natură (o lege prevede ca pedeapsă principală amenda, iar alta închisoarea), dar și deosebiri de grad sau quantum privitoare la limitele de pedeapsă și, evident, la modalitatea stabilirii acestora, în mod concret.

În cauză, se constată că legea nouă sancționează infracțiunea săvârșită cu pedeapsa închisorii în limita minimă mai ridicată față de legea veche și, **comparând cele două legi succesive, Înalta Curte constată că legea penală mai favorabilă este Codul penal din 1969, având în vedere quantumul pedepsei și modalitatea de individualizare judiciară a executării pedepsei.**

Din această perspectivă, comparând dispozițiile referitoare la suspendarea condiționată a executării pedepsei din reglementarea veche cu cele privitoare la amânarea aplicării pedepsei, Înalta Curte apreciază că legea veche este mai favorabilă, având în vedere condițiile de acordare (nu există limită legală a pedepsei pentru aplicabilitatea ei, limita pedepsei concret aplicată pentru o infracțiune este mai ridicată, antecedentele care constituie impediment la acordare sunt mai restrânse, pe durata termenului de încercare sunt prevăzute obligații mai puține, etc.).

Singurul element în virtutea căruia ar fi mai favorabilă reglementarea nouă este durata termenului de încercare (denumit termen de supraveghere în actuala reglementare), element apreciat de Înalta Curte ca insuficient pentru a califica noua reglementare ca fiind mai favorabilă.

De altfel, se constată că, la această concluzie conduc și prevederile art. 15 alin. 1 din Legea nr. 187/2012, conform căroră, *măsura suspendării condiționate*

a executării pedepsei aplicată în baza Codului penal din 1969 se menține și după intrarea în vigoare a Codului penal.

În consecință, **la individualizarea judiciară a pedepsei ce va fi aplicată inculpatului Mircovici Niculae**, Înalta Curte are în vedere criteriile generale prevăzute de art. 72 din Codul penal din 1969, reținând limitele de pedeapsă prevăzute de textul de lege incriminator, împrejurările concrete în care infracțiunea a fost comisă, gradul ridicat de pericol social ce caracterizează astfel de fapte, urmarea socialmente periculoasă produsă, dar și persoana și conduita inculpatului, care s-a prezentat, în mod constant, în fața procurorului și a instanței, nu a recunoscut săvârșirea infracțiunii în modălitătea descrisă în rechizitoriu, nu este cunoscut cu antecedente penale, reținând și vârsta acestuia, de 64 de ani, dar și calitatea sa de deputat în cadrul Parlamentului României.

Având în vedere criteriile generale de individualizare a pedepsei, stările și circumstanțele în care a fost comisă fapta, dar și persoana inculpatului, Înalta Curte apreciază că scopul educativ și preventiv al pedepsei, prevăzut de art. 52 din Codul penal din 1969, poate fi atins, în condiții optime, prin aplicarea unei pedepse cu închisoarea, orientată la limita minimului special prevăzut de lege, cu suspendarea condiționată a executării.

Față de considerentele expuse anterior, în baza art. 253¹C.pen. (1969) cu aplicarea art. 5 C.pen., va condamna pe inculpatul **Mircovici Niculae** (n. 10.05.1924, la Buză, județul Iași, în prezent la Buză, str. Ștefan cel Mare, nr. 10, etaj. II, apart. 10) la o pedeapsă de 6 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese.

Va face aplicarea art. 71, art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și b) C.pen. (1969).

În baza art. 81 C.pen. (1969) va dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatului pe un termen de încercare de 2 ani și 6 luni stabilit în condițiile art. 82 alin. 1 C.pen. (1969).

În baza art. 71 alin. 5 C.pen. (1969) pe durata suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii se suspendă executarea pedepsei accesorii.

Va atrage atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 C.pen. (1969) privind revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei în cazul săvârșirii unei noi infracțiuni în cursul termenului de încercare.

Având în vedere soluția pronunțată în cauză, în baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen. va obliga inculpatul Mircovici Niculae la plata contravalorii cheltuielilor judiciare avansate de stat, în ambele faze procesuale.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE :**

În baza art. 253¹C.pen. (1969) cu aplicarea art. 5 C.pen., condamnă pe inculpatul **Mircovici Niculae** (n. 10.05.1924, la Buză, județul Iași, în prezent la Buză, str. Ștefan cel Mare, nr. 10, etaj. II, apart. 10) la o pedeapsă de 6 luni închisoare, pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de interese.

... în comuna ...
... Sârbești ... la o
pedeapsă de 6 luni închisoare pentru săvârșirea infracțiunii de conflict de
interese.

Face aplicarea art. 71, art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și b) C.pen. (1969).

În baza art. 81 C.pen. (1969) dispune suspendarea condiționată a
executării pedepsei aplicate inculpatului pe un termen de încercare de 2 ani și 6
luni stabilit în condițiile art. 82 alin. 1 C.pen. (1969).

În baza art. 71 alin. 5 C.pen. (1969) pe durata suspendării condiționate a
executării pedepsei închisorii se suspendă executarea pedepsei accesorii.

Atrage atenția inculpatului asupra dispozițiilor art. 83 C.pen. (1969)
privind revocarea suspendării condiționate a executării pedepsei în cazul
săvârșirii unei noi infracțiuni în cursul termenului de încercare.

În baza art. 274 alin. 1 C.pr.pen. obligă pe inculpatul Mircovici Niculae la
plata sumei de 800 lei cheltuieli judiciare către stat.

Cu apel.

Pronunțată, în ședință publică, azi 11 decembrie 2014.

PREȘEDINTE,
Anca Mădălina Alexandrescu

JUDECĂTOR,
Ioana Alina Ilie

JUDECĂTOR,
Ioana Bogdan

MAGISTRAT ASISTENT,
Ioana Niculae

Red./Tehn. Red./ A.M.A.
Data 18.12.2014
3 ex.

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

Minuta deciziei penale nr. 25

Dosar nr. 4467/1/2014

Ședința publică din 23 februarie 2015

ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

Respinge, ca nefondat, apelul formulat de inculpatul **Mircovici Niculae** împotriva sentinței nr.1079 din 11 decembrie 2014, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Secția Penală în dosarul nr.1173/1/2014.

Obligă apelantul inculpat la plata sumei de 300 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat, din care suma de 200 lei, reprezentând onorariul apărătorului desemnat din oficiu, se avansează din fondul Ministerului Justiției.

Definitivă.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi 23 februarie 2015.

PREȘEDINTELE
ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Judecător Livia Doina Stanciu

JUDECĂTORI:

Angela Dragne

Luciana Mera

Luminița Livia Zglimbea

Francisca Maria Vasile

